

Τα δικαιώματά σας κοινωνικής ασφάλισης

στην Εσθονία

Κοινωνική Ευρώπη

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Οι πληροφορίες που παρέχονται από τον παρόντα οδηγό έχουν συνταχθεί και επικαιροποιηθεί σε στενή συνεργασία με τους εθνικούς αντιπροσώπους του συστήματος αμοιβαίας πληροφόρησης για την κοινωνική προστασία (MISSOC). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το δίκτυο MISSOC παρέχονται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=815>

Ο παρών οδηγός παρέχει μια γενική περιγραφή του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που εφαρμόζεται στις αντίστοιχες χώρες. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται μέσω άλλων δημοσιεύσεων του δικτύου MISSOC, οι οποίες διατίθενται μέσω του παραπάνω συνδέσμου. Μπορείτε επίσης να επικοινωνείτε με τις αρμόδιες αρχές και τα ιδρύματα που παρατίθενται στο παράρτημα I του παρόντος οδηγού.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κάθε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της δεν φέρουν καμία ευθύνη κατ' οιονδήποτε τρόπο για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα δημοσίευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο I: Εισαγωγή, οργάνωση και χρηματοδότηση	6
Εισαγωγή.....	6
Οργάνωση της κοινωνικής προστασίας.....	6
Χρηματοδότηση	7
Τα δικαιώματά σας σε παροχές κοινωνικής ασφάλισης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη ..	7
Κεφάλαιο II: Η υγειονομική περίθαλψη	9
Πότε δικαιούστε υγειονομική περίθαλψη;	9
Τι καλύπτεται;	9
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη;	9
Τα δικαιώματά σας σε παροχές υγειονομικής περίθαλψης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	10
Κεφάλαιο III: Παροχές ασθενείας σε χρήμα	11
Πότε δικαιούστε παροχές ασθενείας σε χρήμα;.....	11
Τι καλύπτεται;	11
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ασθενείας σε χρήμα;.....	11
Το δικαίωμά σας σε παροχές ασθενείας σε χρήμα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	12
Κεφάλαιο IV: Παροχές μητρότητας και πατρότητας	13
Πότε δικαιούστε παροχές μητρότητας και πατρότητας;	13
Τι καλύπτεται;	13
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές μητρότητας και πατρότητας;.....	13
Το δικαίωμά σας σε παροχές μητρότητας και πατρότητας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	13
Κεφάλαιο V: Παροχές αναπηρίας	14
Πότε δικαιούστε παροχές αναπηρίας;.....	14
Τι καλύπτεται;	14
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές αναπηρίας;	15
Το δικαίωμά σας σε παροχές αναπηρίας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	15
Κεφάλαιο VI: Συντάξεις και παροχές γήρατος	16
Πότε δικαιούστε παροχές γήρατος;	16
Τι καλύπτεται;	16
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές γήρατος;	17
Το δικαίωμά σας σε παροχές γήρατος όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	17

Κεφάλαιο VII: Παροχές επιζώντων	19
Πότε δικαιούστε παροχές επιζώντων;	19
Τι καλύπτεται;	19
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές επιζώντων;	19
Το δικαίωμά σας σε παροχές επιζώντων όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	20
Κεφάλαιο VIII: Παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες	21
Πότε δικαιούστε παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες;.....	21
Τι καλύπτεται;	21
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες;	21
Το δικαίωμά σας σε παροχές όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	21
Κεφάλαιο IX: Οικογενειακά επιδόματα	23
Πότε δικαιούστε οικογενειακά επιδόματα;	23
Τι καλύπτεται;	23
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα οικογενειακά επιδόματα;	25
Το δικαίωμά σας σε οικογενειακά επιδόματα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	25
Κεφάλαιο X: Ανεργία	27
Πότε δικαιούστε επιδόματα ανεργίας;.....	27
Τι καλύπτεται;	27
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επιδόματα ανεργίας;	28
Το δικαίωμά σας σε επιδόματα ανεργίας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	28
Κεφάλαιο XI: Ελάχιστοι πόροι.....	29
Πότε δικαιούστε επίδομα λόγω ελάχιστων πόρων;.....	29
Τι καλύπτεται;	29
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων;	30
Το δικαίωμά σας σε επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	30
Κεφάλαιο XII: Μακροχρόνια περίθαλψη	32
Πότε δικαιούστε μακροχρόνια περίθαλψη;	32
Τι καλύπτεται;	32
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στη μακροχρόνια περίθαλψη;	32
Το δικαίωμά σας σε μακροχρόνια περίθαλψη όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	32

Παράρτημα I: Χρήσιμες διευθύνσεις και χρήσιμοι δικτυακοί τόποι.....	34
Παράρτημα II: Ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές	36

Κεφάλαιο I: Εισαγωγή, οργάνωση και χρηματοδότηση

Εισαγωγή

Όσον αφορά τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας στην Εσθονία βασίζονται κυρίως στον τόπο κατοικίας. Η υπηκοότητα δεν περιλαμβάνεται στα κριτήρια και, κατά συνέπεια, το μη αμελητέο μερίδιο του πληθυσμού της Εσθονίας που απαρτίζεται από υπηκόους άλλων κρατών καλύπτεται επίσης.

Το εσθονικό σύστημα κοινωνικής προστασίας διαρθρώνεται γύρω από τρία ανταποδοτικά καθεστάτα κοινωνικής ασφάλισης: την ασφάλιση συνταξιοδότησης, την ασφάλιση ασθενείας και την ασφάλιση ανεργίας. Η ασφάλιση συνταξιοδότησης και η ασφάλιση ασθενείας χρηματοδοτούνται από τον κοινωνικό φόρο, ενώ η ασφάλιση ανεργίας από τις εισφορές ασφάλισης ανεργίας. Τα λοιπά καθεστάτα –τα οικογενειακά επιδόματα, τα κρατικά επιδόματα ανεργίας, οι εθνικές συντάξεις, τα επιδόματα θανάτου και οι κοινωνικές παροχές που χορηγούνται στα άτομα με ειδικές ανάγκες- έχουν μη ανταποδοτικό χαρακτήρα και χρηματοδοτούνται από τα γενικά έσοδα του κράτους.

Οργάνωση της κοινωνικής προστασίας

Αρμόδιο για την κοινωνική ασφάλιση και την κοινωνική πρόνοια είναι το υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων (*Sotsiaalministeerium*). Στο υπουργείο αυτό υπάγονται ένας κυβερνητικός οργανισμός –το Συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης (*Sotsiaalkindlustusamet*)- και δύο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου –το Ταμείο ασφάλισης ασθενείας (*Eesti Haigekassa*) και το Ταμείο ασφάλισης ανεργίας (*Eesti Töötukassa*)- τα οποία είναι αρμόδια για τους αντίστοιχους κλάδους της κοινωνικής ασφάλισης.

Το Συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης διαχειρίζεται τα συστήματα που αφορούν την ασφάλιση συνταξιοδότησης, τα οικογενειακά επιδόματα, τις κοινωνικές παροχές για τα άτομα με αναπηρία και τα επιδόματα κηδείας. Τηρεί επίσης το αρχείο των ασφαλισμένων και δικαιούχων. Το Συμβούλιο διασφαλίζει ότι οι συντάξεις και οι παροχές που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμφωνίες καταβάλλονται εντός των καθορισμένων προθεσμιών. Οι ιατρικές εξετάσεις για τη διαπίστωση τυχόν μόνιμης ανικανότητας προς εργασία εκτελούνται από επιτροπή του Συμβουλίου. Τα περιφερειακά γραφεία συντάξεων, τα οποία υπάγονται στο Συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης, εξετάζουν τις αιτήσεις για τις προαναφερθείσες παροχές και ρυθμίζουν τις σχετικές πληρωμές μέσω τραπέζης ή ταχυδρομείου.

Το Ταμείο ασφάλισης ανεργίας είναι αρμόδιο για το σύστημα ασφάλισης ανεργίας, σκοπός του οποίου είναι η καταβολή των παροχών ασφάλισης ανεργίας (*töötuskindlustushüvitis*), των παροχών σε περιπτώσεις μαζικής καταγγελίας συμβάσεων εργασίας και των παροχών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη. Από την 1η Μαΐου 2009, διαχειρίζεται επίσης το σύστημα που αφορά τα επιδόματα ανεργίας (*töötutoetus*), ενώ η εξέταση των αιτήσεων και η χορήγηση και καταβολή των επιδομάτων γίνεται από τα περιφερειακά γραφεία απασχόλησης, τα οποία υπάγονται στο Ταμείο.

Το Ταμείο ασφάλισης ασθενείας διαχειρίζεται το σύστημα ασφάλισης ασθενείας, το οποίο περιλαμβάνει ιατρικές υπηρεσίες, αποζημιώσεις για φάρμακα και παροχές σε χρήμα (ασθενείας, μητρότητας και περίθαλψης). Το Ταμείο συνάπτει ετήσιες συμβάσεις με παρόχους ιατρικών υπηρεσιών και καλύπτει τις δαπάνες με τις οποίες αυτοί επιβαρύνονται για την ιατρική περίθαλψη των ασφαλισμένων βάσει των εν λόγω συμβάσεων. Το Ταμείο καταβάλει επίσης παροχές ασθενείας, μητρότητας και περίθαλψης απευθείας στους ασφαλισμένους.

Στην αρμοδιότητα του υπουργείου Κοινωνικών Υποθέσεων βρίσκονται επίσης το Συμβούλιο Υγείας (*Terviseamet*), ο Κρατικός Οργανισμός Φαρμάκων (*Ravimiamet*) και η επιθεώρηση εργασίας (*Tööinspektsioon*).

Οι παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα και οι κοινωνικές υπηρεσίες παρέχονται από τις τοπικές αρχές.

Χρηματοδότηση

Η ασφάλιση ασθενείας και η ασφάλιση συνταξιοδότησης χρηματοδοτούνται από εισφορές, όπως ο κοινωνικός φόρος (33%), ο οποίος καταβάλλεται από τον εργοδότη. Η ασφάλιση ανεργίας χρηματοδοτείται από εισφορά ύψους 4,2% που καταβάλλεται από τους εργοδότες και τους εργαζόμενους. Οι κοινωνικές εισφορές (κοινωνικός φόρος και εισφορές στην ασφάλιση ανεργίας) συλλέγονται από τις φορολογικές αρχές (*Maksuamet*).

Το σύστημα παροχών για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες χρηματοδοτείται από τον κοινωνικό φόρο (εισφορές εργοδοτών, αυτοαπασχολούμενων και κράτους), τη γενική φορολογία και την ασφάλιση αστικής ευθύνης του εργοδότη.

Η διαχείριση του καθεστώτος επικουρικής σύνταξης, το οποίο είναι υποχρεωτικό καθεστώς μέσω κεφαλαιοποίησης, γίνεται από τα επιμέρους συνταξιοδοτικά ταμεία υπό την εποπτεία του υπουργείου Οικονομικών (*Rahandusministeerium*). Η εγγραφή στο καθεστώς σύνταξης κεφαλαιοποίησης είναι υποχρεωτική για όσους γεννήθηκαν το 1983 ή αργότερα, και προαιρετική για όσους γεννήθηκαν νωρίτερα. Η σύνταξη μέσω κεφαλαιοποίησης βασίζεται στην προκαταρκτική χρηματοδότηση – ο εργαζόμενος καταβάλλει το 2% των μικτών αποδοχών του στο ταμείο. Το κράτος προσθέτει ένα 4% από τον ισχύοντα κοινωνικό φόρο (33%, βλ. παραπάνω), και παρακρατεί το υπόλοιπο 29%.

Οι εισφορές στο καθεστώς επικουρικής σύνταξης μέσω κεφαλαιοποίησης (3^{ος} πυλώνας) είναι προαιρετικές για όλους. Όποιος καταβάλλει εισφορές δικαιούται πληρωμές μετά την ηλικία των 55 ετών, ή σε περίπτωση που έχει αποκτήσει πλήρη και μόνιμη αναπηρία και είναι ανίκανος να εργαστεί.

Τα δικαιώματά σας σε παροχές κοινωνικής ασφάλισης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης στην Ευρώπη διαφέρουν από χώρα σε χώρα, γι' αυτό και οι σχετικές διατάξεις της ΕΕ αποσκοπούν στον καλύτερο συντονισμό τους. Είναι σημαντικό να υπάρχουν κοινοί κανόνες που διασφαλίζουν την πρόσβαση στις κοινωνικές παροχές ώστε να μη ζημιώνονται οι ευρωπαίοι εργαζόμενοι και άλλοι ασφαλισμένοι όταν ασκούν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε τέσσερις αρχές.

- Όταν μετακινείστε εντός της Ευρώπης, είστε πάντα ασφαλισμένος με βάση τη νομοθεσία ενός και μόνο κράτους μέλους: κατά κανόνα, εάν είστε εργαζόμενος, η χώρα αυτή θα είναι η χώρα στην οποία εργάζεστε, εάν δεν εργάζεστε, θα είναι η χώρα στην οποία διαμένετε.
- Η αρχή της ίσης μεταχείρισης διασφαλίζει ότι έχετε τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους πολίτες της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένος.
- Όταν είναι απαραίτητο, περίοδοι ασφάλισης που κατοχυρώνονται σε άλλες χώρες της ΕΕ μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση μιας παροχής.
- Οι παροχές σε χρήμα μπορούν να «εξάγονται», εάν ζείτε σε χώρα διαφορετική από εκείνη στην οποία είστε ασφαλισμένος.

Μπορείτε να επικαλείστε τις διατάξεις της ΕΕ για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης στα 27 κράτη μέλη, τη Νορβηγία, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν (ΕΟΧ) και την Ελβετία (31 χώρες συνολικά).

Ορισμένες γενικές πληροφορίες σχετικά με τις διατάξεις της ΕΕ παρέχονται στο τέλος κάθε κεφαλαίου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης για όσους μετακινούνται ή ταξιδεύουν στην ΕΕ, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία διατίθενται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο II: Η υγειονομική περίθαλψη

Πότε δικαιούστε υγειονομική περίθαλψη;

Το καθεστώς αυτό καλύπτει τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολούμενους καθώς και ορισμένες κατηγορίες προσώπων για τις οποίες το κράτος καταβάλλει τον κοινωνικό φόρο. Οι κατηγορίες οι οποίες δικαιούνται ιατρική περίθαλψη σε ισότιμη βάση, χωρίς να χρειάζεται να καταβάλουν κοινωνικό φόρο, είναι οι ακόλουθες:

- τα παιδιά κάτω των 19 ετών·
- οι σπουδαστές με καθεστώς πλήρους φοίτησης ηλικίας έως 24 ετών,
- οι δικαιούχοι κρατικής σύνταξης,
- οι έγκυες γυναίκες από τη στιγμή που η εγκυμοσύνη διαπιστώνεται από ιατρό,
- οι εξαρτώμενοι/ες σύζυγοι ασφαλισμένων που χρειάζονται λιγότερα από πέντε χρόνια για να φτάσουν σε ηλικία συνταξιοδότησης.

Κατά κανόνα δεν προβλέπεται ελάχιστη περίοδος ασφάλισης, παρότι για τους μισθωτούς η διάρκεια της σύμβασης εργασίας τους πρέπει να υπερβαίνει τον ένα μήνα. Για τους αυτοαπασχολούμενους, η περίοδος αυτή αντιστοιχεί σε τρεις μήνες από την ημερομηνία εγγραφής στο ταμείο ασφάλισης ασθενείας.

Τι καλύπτεται;

Το εύρος των διαθέσιμων υπηρεσιών στο πλαίσιο του καθεστώτος αυτού εξαρτάται από τις πιέσεις που ασκούνται στον προϋπολογισμό της ασφάλισης ασθενείας. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται:

- επισκέψεις (συμπεριλαμβανομένων επισκέψεων κατ' οίκον) γενικών και ειδικών ιατρών·
- εργαστηριακές δοκιμές·
- προληπτικοί έλεγχοι (τσεκ-απ)·
- οι εξετάσεις και οι επεμβάσεις που πραγματοποιούνται σε εξωτερικά ιατρεία και σε νοσοκομεία·
- η νοσοκομειακή περίθαλψη (συμπεριλαμβανομένων της νοσηλευτικής φροντίδας και των αναγκών φαρμάκων)·
- η προγεννητική περίθαλψη, ο τοκετός και οι μεταγεννητική περίθαλψη.

Το σύστημα ασφάλισης ασθενείας καλύπτει επίσης τα συνταγογραφούμενα φάρμακα, τα οποία παρέχονται στους ασφαλισμένους σε μειωμένη τιμή. Το Ταμείο ασφάλισης ασθενείας καταβάλλει τη διαφορά στα φαρμακεία.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη;

Η Εσθονία διαθέτει ένα εθνικό σύστημα υπηρεσιών υγείας (το οποίο καλύπτει παροχές όπως η ιατρική περίθαλψη) στο πλαίσιο του οποίου ο ασφαλισμένος δικαιούται να επιλέξει τον γενικό ιατρό του.

Οι ασθενείς συμμετέχουν στις δαπάνες καταβάλλοντας τα έξοδα εξωτερικών ιατρικών επισκέψεων και ημερήσια έξοδα νοσηλείας για τη νοσοκομειακή περίθαλψη. Οι πάροχοι ιατρικών υπηρεσιών δικαιούνται να χρεώσουν έξοδα επίσκεψης, σε περιπτώσεις επισκέψεων κατ' οίκον και εξωτερικών επισκέψεων σε ειδικούς, έως το μέγιστο ποσό των 3,20 ευρώ. Τα

νοσοκομεία δικαιούνται να χρεώσουν μέγιστα ημερήσια έξοδα νοσηλείας 1,60 ευρώ για μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα ημερών.

Τα δικαιώματά σας σε παροχές υγειονομικής περίθαλψης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Εάν διαμένετε προσωρινά ή μόνιμα σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, μπορείτε, τόσο εσείς όσο και η οικογένειά σας, να χρησιμοποιείτε τις υπηρεσίες δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης που παρέχονται εκεί. Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η περίθαλψη θα είναι δωρεάν, πράγμα το οποίο εξαρτάται από τη νομοθεσία της κάθε χώρας.

Εάν προγραμματίζετε προσωρινή παραμονή (διακοπές, επαγγελματικό ταξίδι κ.λπ.) σε άλλη χώρα της ΕΕ ή στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, προμηθευτείτε την ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθένειας (EHIC) προτού αναχωρήσετε. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κάρτα EHIC και πώς να την αποκτήσετε παρέχονται στη διεύθυνση: <http://ehic.europa.eu>.

Εάν προγραμματίζετε να εγκατασταθείτε μόνιμα σε άλλη χώρα της ΕΕ, περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά σας σχετικά με παροχές υγειονομικής περίθαλψης παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο III: Παροχές ασθενείας σε χρήμα

Πότε δικαιούστε παροχές ασθενείας σε χρήμα;

Η παροχή ασθενείας καταβάλλεται στον ασφαλισμένο (χωρίς διάρκεια ασφάλισης που γεννά δικαίωμα σε παροχές) σε περίπτωση προσωρινής ανικανότητας προς εργασία, εφόσον δεν λαμβάνει την αμοιβή που υπόκειται στον κοινωνικό φόρο λόγω άδειας ασθενείας.

Τι καλύπτεται;

Ο συντελεστής της παροχής ασθενείας είναι 70% στην περίπτωση περίθαλψης σε νοσοκομείο ή σε εξωτερικά ιατρεία ή σε περίπτωση καραντίνας, και 100 % σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας (βλ. κεφάλαιο VIII). Η αμοιβή αναφοράς επί της οποίας εφαρμόζεται ο συντελεστής του επιδόματος είναι το μέσο ημερήσιο εισόδημα (υποκείμενο σε κοινωνικό φόρο) του ασφαλισμένου. Για τους αυτοαπασχολούμενους, η αμοιβή αναφοράς είναι εκείνη επί της οποίας ο ασφαλισμένος κατέβαλε τον κοινωνικό φόρο κατά τα προηγούμενα ημερολογιακά έτη. Δεν υπάρχει ανώτατο όριο, ούτε για το ύψος της παροχής ασθενείας ούτε για την αμοιβή που λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της παροχής. Η παροχή ασθενείας καταβάλλεται από την ημερολογιακή ημέρα που έπεται της ημέρας χορήγησης της αρχικής βεβαίωσης άδειας ασθενείας, επομένως, εφαρμόζεται περίοδος αναμονής τεσσάρων ημερών. Η παροχή ασθενείας καταβάλλεται στον ασφαλισμένο από την τέταρτη ημέρα αφότου απαλλάγηκε από την εκτέλεση των εργασιακών καθηκόντων του. Από την τέταρτη έως την όγδοη ημέρα της ασθένειας του ασφαλισμένου, η παροχή ασθενείας καταβάλλεται από τον εργοδότη σε ποσοστό 70 % των μέσων αποδοχών του εργαζομένου. Από αυτό το χρονικό σημείο και έπειτα, η παροχή ασθενείας καταβάλλεται από το Ταμείο ασφάλισης ασθενείας.

Κατά γενικό κανόνα, το χρηματικό επίδομα καταβάλλεται έως το τέλος της άδειας που αναφέρεται στη βεβαίωση ασθενείας, αλλά όχι πέραν των 182 συνεχόμενων εργάσιμων ημερών ανά άδεια ασθενείας. Σε περίπτωση φυματίωσης, το επίδομα είναι δυνατόν να καταβληθεί για μέγιστο αριθμό 240 συνεχόμενων εργάσιμων ημερών. Σε περίπτωση προσωρινής μετάθεσης σε άλλη θέση εργασίας για λόγους υγείας, η παροχή ασθενείας είναι η διαφορά μεταξύ της προηγούμενης και της νέας αμοιβής και μπορεί να καταβάλλεται για μέγιστο χρονικό διάστημα 60 ημερών. Οι ασφαλισμένοι που φροντίζουν μέλος της οικογένειάς τους στη διάρκεια ασθένειας δικαιούνται επίδομα φροντίδας για μέγιστο χρονικό διάστημα 14 ημερών. Οι παροχές ασθενείας και περίθαλψης υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος.

Η ανικανότητα προς εργασία αξιολογείται από ιατρική επιτροπή και εκφράζεται σε πολλαπλάσια του 10 % (10 %, 20 %, 30 % κ.λπ. έως το 100 %). Η διαδικασία αξιολόγησης είναι όμοια, ανεξάρτητα από το κατά πόσον πρόκειται για αναπηρία ή για ανικανότητα προς εργασία. Ωστόσο, τα εφαρμοζόμενα κριτήρια για τον καθορισμό του βαθμού ανικανότητας και αναπηρίας διαφέρουν.

Τα ειδικά συμπληρωματικά επιδόματα παρέχονται για την κάλυψη των δαπανών φροντίδας άρρωστων παιδιών (βλ. πίνακες MISSOC για λεπτομέρειες).

Δεν προβλέπεται επίδομα θανάτου.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ασθενείας σε χρήμα;

Οι σχετικές αιτήσεις υποβάλλονται στο Ταμείο ασφάλισης ασθενείας. Η αίτησή σας πρέπει να συνοδεύεται από ιατρική βεβαίωση, η οποία χορηγείται από τον θεράποντα ιατρό. Πληρωμές προβλέπονται σε περίπτωση ασθένειας ή τραυματισμού, σε περίπτωση

καραντίνας και σε περίπτωση προσωρινής μετάθεσης του ασφαλισμένου σε άλλη δραστηριότητα από το Ταμείο ασφάλισης ασθενείας λόγω της κατάστασης της υγείας του. Τα επιδόματα κατατίθενται στον τρεχούμενο λογαριασμό του ασφαλισμένου.

Το δικαίωμά σας σε παροχές ασθενείας σε χρήμα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Κατά κανόνα, οι παροχές ασθενείας σε χρήμα (δηλαδή επιδόματα που συνήθως αντικαθιστούν το εισόδημα που διακόπτεται λόγω ασθενείας) καταβάλλονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι, ανεξάρτητα από τον τόπο της προσωρινής ή μόνιμης κατοικίας σας.*

Όταν εγκαθίσταστε σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, κάθε φορά που πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις ώστε να δικαιούστε παροχή ασθενείας, ο αρμόδιος φορέας (δηλαδή ο φορέας της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι) πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης, διαμονής ή απασχόλησης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας της σχετικής από τις προαναφερθείσες χώρες. Διασφαλίζεται έτσι ότι οι εργαζόμενοι δεν χάνουν την κάλυψη της ασφάλισης ασθενείας όταν αλλάζουν εργασία ή εγκαθίστανται σε άλλο κράτος.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο IV: Παροχές μητρότητας και πατρότητας

Πότε δικαιούστε παροχές μητρότητας και πατρότητας;

Καταβάλλονται χρηματικά επιδόματα τοκετού στις ασφαλισμένες σε περίπτωση προσωρινής ανικανότητας προς εργασία συνεπεία εγκυμοσύνης ή τοκετού. Η παροχή καταβάλλεται από την ημερολογιακή ημέρα χορήγησης της βεβαίωσης εγκυμοσύνης, ήτοι δεν υπάρχει περίοδος αναμονής.

Τι καλύπτεται;

Το ποσοστό του επιδόματος τοκετού ανέρχεται σε 100% της αμοιβής αναφοράς. Καταβάλλεται κατά τη διάρκεια της περιόδου πριν και μετά από τον τοκετό για μέγιστο διάστημα 140 ημερών. Κάθε έγκυος που πρέπει να αλλάξει προσωρινά εργασία λόγω της κατάστασής της λαμβάνει τη διαφορά μεταξύ του νέου και του προηγούμενου μισθού της έως την έναρξη της άδειας μητρότητας. Το χρηματικό επίδομα τοκετού υπόκειται σε φόρο εισοδήματος.

Η κάλυψη μητρότητας και υγειονομικής περίθαλψης παρέχεται δωρεάν.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές μητρότητας και πατρότητας;

Οι σχετικές αιτήσεις υποβάλλονται στο Ταμείο ασφάλισης ασθενείας.

Το δικαίωμά σας σε παροχές μητρότητας και πατρότητας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι διατάξεις συντονισμού καλύπτουν παροχές μητρότητας και τις συναφείς παροχές πατρότητας. Όταν πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις για να δικαιούστε επιδόματα, ο αρμόδιος φορέας (δηλαδή ο φορέας της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι) πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης, διαμονής ή απασχόλησης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας.

Κατά κανόνα, οι παροχές σε χρήμα (δηλαδή παροχές που αντικαθιστούν το εισόδημα που διακόπτεται) καταβάλλονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι, ανεξάρτητα από τον τόπο της προσωρινής ή μόνιμης κατοικίας σας. Οι παροχές σε είδος (δηλαδή ιατρική περίθαλψη, φάρμακα και νοσοκομειακή περίθαλψη) παρέχονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας διαμονής σας, όπως εάν ήσασταν ασφαλισμένοι εκεί.*

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο V: Παροχές αναπηρίας

Πότε δικαιούστε παροχές αναπηρίας;

Υπάρχουν δύο είδη συντάξεων αναπηρίας: η σύνταξη ανικανότητας προς εργασία και η εθνική σύνταξη ανικανότητας προς εργασία. Δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας προς εργασία έχουν άτομα που διαμένουν στην Εσθονία από την ηλικία των 16 ετών και έως την ηλικία συνταξιοδότησής τους, τα οποία πάσχουν από μόνιμη ανικανότητα εργασίας σε ποσοστό τουλάχιστον 40 %. Για να είναι επιλέξιμα, τα άτομα ηλικίας μεταξύ 25 και 26 ετών πρέπει να έχουν συμπληρώσει ένα τουλάχιστον συντάξιμο έτος απασχόλησης κατά την ημερομηνία χορήγησης της σύνταξης. Η χρονική αυτή περίοδος αυξάνει κατά ένα έτος κάθε τρία έτη ηλικίας και φτάνει τα 14 έτη στην ηλικία των 60 ετών.

Τα πρόσωπα που πάσχουν από μόνιμη ανικανότητα προς εργασία σε ποσοστό τουλάχιστον 40 %, τα οποία δεν έχουν συσσωρεύσει τα απαιτούμενα έτη υπηρεσίας ώστε να έχουν δικαίωμα σύνταξης, έχουν δικαίωμα εθνικής σύνταξης ανικανότητας προς εργασία, εφόσον διέμεναν στην Εσθονία για ένα τουλάχιστον έτος προτού να υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης και εφόσον δεν λαμβάνουν σύνταξη από άλλο κράτος.

Η πλήρης ανικανότητα προς εργασία (100 %) ορίζεται ως η κατάσταση στην οποία ένα πρόσωπο δεν είναι σε θέση να βιοπορισθεί και να καλύψει τις ανάγκες του λόγω σοβαρής λειτουργικής αναπηρίας, η οποία προκλήθηκε από ασθένεια ή τραυματισμό. Η μερική ανικανότητα προς εργασία (10-90 %) ορίζεται ως η κατάσταση στην οποία ένα πρόσωπο είναι σε θέση να εργασθεί και να βιοπορισθεί αλλά, λόγω λειτουργικής αναπηρίας η οποία προκλήθηκε από ασθένεια ή τραυματισμό, δεν είναι σε θέση να ασκήσει ένα επάγγελμα που αντιστοιχεί στα προσόντα του για διάρκεια αντίστοιχη του γενικού εθνικού ωραρίου εργασίας (δηλαδή 40 ώρες εβδομαδιαίως).

Τι καλύπτεται;

Για τον υπολογισμό της σύνταξης ανικανότητας προς εργασία, επιλέγεται ως βάση το μεγαλύτερο από τα δύο ακόλουθα ποσά:

- το ποσό σύνταξης γήρατος υπολογισμένης βάσει της διάρκειας της υπηρεσίας που γεννά δικαίωμα σύνταξης για το πρόσωπο και βάσει των συντελεστών ασφάλισης συνταξιοδότησης (δηλαδή το ποσό μιας κανονικής σύνταξης γήρατος) ·
- το ποσό σύνταξης γήρατος προσώπου που συσώρευσε 30 έτη υπηρεσίας που γεννούν δικαίωμα σε σύνταξη.

Το ποσό της σύνταξης ανικανότητας προς εργασία αντιπροσωπεύει το ποσοστό απώλειας ικανότητας προς εργασία της βάσης υπολογισμού, αλλά δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ποσού της εθνικής σύνταξης (*rahvapensioni määrit*). Το ποσό της εθνικής σύνταξης ορίζεται στα 128,45 ευρώ μηνιαίως. Η εθνική σύνταξη ανικανότητας προς εργασία αντιπροσωπεύει το ποσοστό της εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί στην απώλεια ικανότητας για εργασία. Η σύνταξη ανικανότητας προς εργασία και η εθνική σύνταξη ανικανότητας για εργασία χορηγούνται καθ' όλη τη διάρκεια της ανικανότητας προς εργασία.

Η ανικανότητα προς εργασία μπορεί να καθορισθεί για περιόδους έξι μηνών, ενός έτους, δύο ετών, τριών ετών, πέντε ετών ή έως την ηλικία συνταξιοδότησης αλλά όχι για διάστημα άνω των πέντε ετών. Τα πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη ανικανότητας προς εργασία και φτάνουν σε συντάξιμη ηλικία μεταφέρονται στο καθεστώς της σύνταξης γήρατος. Οι δικαιούχοι της εθνικής σύνταξης ανικανότητας προς εργασία, οι οποίοι φτάνουν σε συντάξιμη ηλικία, μεταφέρονται στο καθεστώς της εθνικής σύνταξης γήρατος.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές αναπηρίας;

Οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται στα περιφερειακά γραφεία συντάξεων του Συμβουλίου κοινωνικής ασφάλισης.

Το δικαίωμά σας σε παροχές αναπηρίας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Ο αρμόδιος φορέας της χώρας στην οποία αιτείστε σύνταξη αναπηρίας λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης ή μόνιμης διαμονής που έχετε συμπληρώσει δυνάμει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας, εάν αυτό είναι απαραίτητο για τη θεμελίωση δικαιώματος παροχών αναπηρίας.

Οι παροχές αναπηρίας καταβάλλονται ανεξάρτητα από τον τόπο της προσωρινής ή μόνιμης κατοικίας σας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία.* Οι απαραίτητοι διοικητικοί έλεγχοι και ιατρικές εξετάσεις γίνονται κατά κανόνα από τον αρμόδιο φορέα της χώρας στην οποία κατοικείτε. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να σας ζητηθεί να επιστρέψετε στη χώρα από την οποία λαμβάνετε τη σύνταξή σας για να πραγματοποιήσετε εκεί τις εν λόγω εξετάσεις, εφόσον σας το επιτρέπει η κατάσταση της υγείας σας.

Κάθε χώρα εφαρμόζει τα δικά της κριτήρια για τον προσδιορισμό του βαθμού αναπηρίας. Κατά συνέπεια, ενδέχεται ορισμένες χώρες να αναγνωρίζουν για κάποιο πρόσωπο βαθμό αναπηρίας 70 %, ενώ σε άλλες χώρες το ίδιο πρόσωπο δεν θεωρείται διόλου ανάπηρο βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Αυτό είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης δεν εναρμονίζονται αλλά απλώς συντονίζονται από τις διατάξεις της ΕΕ.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο VI: Συντάξεις και παροχές γήρατος

Πότε δικαιούστε παροχές γήρατος;

Το καθεστώς της σύνταξης γήρατος διαρθρώνεται γύρω από τρεις πυλώνες:

- το κρατικό καθεστώς ασφάλισης συνταξιοδότησης (πρώτος πυλώνας) ·
- το υποχρεωτικό καθεστώς σύνταξης μέσω κεφαλαιοποίησης (δεύτερος πυλώνας, θεσπίστηκε τον Ιούλιο του 2002) ·
- τις εθελοντικές συντάξεις βάσει ιδιωτικού καθεστώτος (τρίτος πυλώνας).

Πρώτος πυλώνας

Το κρατικό καθεστώς ασφάλισης συνταξιοδότησης περιλαμβάνει δύο επίπεδα: μια σύνταξη γήρατος, η οποία συνδέεται με τη διάρκεια της απασχόλησης, και μια εφάπαξ εθνική σύνταξη.

Δικαιούχοι της σύνταξης γήρατος είναι οι ασφαλισμένοι που συμπλήρωσαν τουλάχιστον 15 έτη υπηρεσίας που γεννούν δικαίωμα σε σύνταξη στην Εσθονία. Η ηλικία συνταξιοδότησης είναι τα 63 έτη για τους άνδρες και τα 61,5 έτη για τις γυναίκες (όπως ισχύει από 1η Ιανουαρίου 2011). Η συντάξιμη ηλικία των δύο φύλων θα εξισωθεί στα 63 έτη έως το 2016 μέσω σταδιακής αύξησης της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών.

Η εφάπαξ εθνική σύνταξη καταβάλλεται σε κάθε μόνιμο κάτοικο ηλικίας 63 ετών, ο οποίος διέμενε στην Εσθονία επί τουλάχιστον πέντε έτη πριν από την αίτηση σύνταξης, αλλά δεν πραγματοποίησε 15 έτη υπηρεσίας, τα οποία γεννούν δικαίωμα σε σύνταξη στην Εσθονία. Ο αιτών πρέπει να έχει διαμείνει στην Εσθονία για τα 5 τουλάχιστον τελευταία χρόνια πριν από την υποβολή της αίτησης.

Στη συνέχεια αναλύονται μόνο οι συντάξεις του πρώτου πυλώνα.

Δεύτερος πυλώνας

Οι εισφορές στο καθεστώς του δεύτερου πυλώνα είναι υποχρεωτικές για όσους έχουν γεννηθεί μετά το 1983. Για όλους τους υπόλοιπους εργαζόμενους, η συμμετοχή είναι προαιρετική.

Τρίτος πυλώνας

Η συμμετοχή στα συμπληρωματικά εθελοντικά καθεστώτα σύνταξης του τρίτου πυλώνα λαμβάνει δύο μορφές: ασφαλιστήρια συμβόλαια ασφάλισης συνταξιοδότησης που προτείνουν εγκεκριμένες ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες ζωής και μερίδια των ταμείων σύνταξης που διαχειρίζονται οι διαχειριστές ιδιωτικών κεφαλαίων.

Τι καλύπτεται;

Η σύνταξη γήρατος περιλαμβάνει τρία στοιχεία, τα οποία ισχύουν σωρευτικά:

- ένα βασικό κατ' αποκοπή ποσό, το οποίο αντιπροσωπεύει το στοιχείο αλληλεγγύης του συστήματος (το οποίο ανέρχεται με σημερινές τιμές στα 114,65 ευρώ) ·
- ένα σκέλος που συνδέεται με την αρχαιότητα και ισχύει για τις περιόδους εργασίας έως την 31η Δεκεμβρίου 1998 ·
- ένα σκέλος ασφάλισης συνταξιοδότησης που ισχύει για τις περιόδους εργασίας μετά την 1η Ιανουαρίου 1999.

Ουσιαστικά, στον τύπο διαμόρφωσης της σύνταξης, τα δικαιώματα που αποκτήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 λαμβάνονται υπόψη βάσει των χρονικών περιόδων, ενώ από την 1η Ιανουαρίου 1999 τα νέα δικαιώματα σύνταξης αποκτώνται βάσει των καταβολών του κοινωνικού φόρου.

Τα πρόσωπα τα οποία δεν διαθέτουν επαρκή περίοδο συσσωρευμένης υπηρεσίας, αλλά έχουν φτάσει στην ηλικία των 63 ετών και διέμεναν στην Εσθονία επί πέντε τουλάχιστον έτη προτού ασκήσουν τα συνταξιοδοτικά δικαιώματά τους, δικαιούνται εθνική σύνταξη, η οποία ισούται με το ποσό της εθνικής σύνταξης (128,45 ευρώ σε τιμές 2011).

Οι καταβαλλόμενες συντάξεις καθώς και οι τρεις τιμές που καθορίζουν το ύψος τους υπόκεινται σε ετήσια αναπροσαρμογή, η οποία πραγματοποιείται βάσει ενός δείκτη που λαμβάνει υπόψη την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αύξηση των εσόδων του κοινωνικού φόρου (20% και 80% αντίστοιχα).

Σύμφωνα με το εφαρμοστέο φορολογικό δίκαιο στην Εσθονία, φορολογείται το τμήμα της μηνιαίας σύνταξης που υπερβαίνει τα 192 ευρώ. Ο φόρος δεν λαμβάνει υπόψη τους μήνες για τους οποίους πραγματοποιήθηκαν αναδρομικές καταβολές, αλλά λαμβάνει υπόψη το πραγματικό ποσό που καταβλήθηκε κάθε δεδομένο μήνα. Το 2011 το κατώτατο φορολογικό όριο για οποιεσδήποτε αποδοχές είναι τα 144 ευρώ.

Υπάρχουν δυνατότητες συνταξιοδότησης πριν από τη συμπλήρωση της επίσημης ηλικίας (ή και δυνατότητες αναβολής της συνταξιοδότησης), υπό την προϋπόθεση της αναλογιστικής προσαρμογής.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές γήρατος;

Οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται στα περιφερειακά γραφεία συντάξεων του Συμβουλίου κοινωνικής ασφάλισης.

Οι παροχές κατατίθενται στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου.

Το δικαίωμά σας σε παροχές γήρατος όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι διατάξεις της ΕΕ για τις συντάξεις γήρατος αφορούν αποκλειστικά τα κρατικά συνταξιοδοτικά συστήματα και όχι τυχόν εταιρικά, επαγγελματικά ή ιδιωτικά. Οι διατάξεις αυτές εγγυώνται ότι:

- Σε κάθε χώρα της ΕΕ (καθώς και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία) όπου έχετε ασφαλιστεί, το ασφαλιστικό ιστορικό σας διατηρείται μέχρι να φτάσετε σε ηλικία συνταξιοδότησης στην εκάστοτε χώρα.
- Κάθε χώρα της ΕΕ (καθώς και η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Νορβηγία και η Ελβετία) όπου έχετε ασφαλιστεί οφείλει να σας καταβάλει σύνταξη γήρατος, όταν φτάσετε σε ηλικία συνταξιοδότησης. Το ποσό που θα λαμβάνετε από κάθε χώρα εξαρτάται από τη διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψής σας σε αυτή.
- Η σύνταξή σας θα σας καταβάλλεται οπουδήποτε διαμένετε στην ΕΕ (και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία).*

Οφείλετε να υποβάλετε την αίτησή σας στον φορέα συνταξιοδοτικής ασφάλισης της χώρας της ΕΕ (ή της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας) όπου ζείτε, εκτός

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

εάν δεν έχετε εργαστεί ποτέ εκεί. Σε τέτοια περίπτωση, πρέπει να υποβάλετε την αίτησή σας στη χώρα όπου εργαστήκατε για τελευταία φορά.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο VII: Παροχές επιζώντων

Πότε δικαιούστε παροχές επιζώντων;

Όπως και στην περίπτωση των συντάξεων γήρατος και αναπηρίας, υπάρχουν δύο τύποι συντάξεων επιζώντων: οι συντάξεις επιζώντων και οι εθνικές συντάξεις επιζώντων. Δικαιούχοι σύνταξης επιζώντων είναι τα μέλη της οικογένειας του αποθανόντος ασφαλισμένου που συντηρούνταν από αυτόν, εφόσον, κατά την ημερομηνία του θανάτου του, είχε συσσωρεύσει τα έτη υπηρεσίας που παρέχουν δικαίωμα σε σύνταξη ανικανότητας προς εργασία ή σύνταξη γήρατος. Εάν ο ασφαλισμένος δεν πληρούσε την εν λόγω προϋπόθεση, οι επιζώντες έχουν δικαίωμα σε εθνική σύνταξη επιζώντος, εφόσον ο ασφαλισμένος διέμενε στην Εσθονία επί ένα τουλάχιστον έτος πριν από τον θάνατό του.

Οι συντάξεις επιζώντων και οι εθνικές συντάξεις δεν καταβάλλονται σε πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα, εκτός εάν πρόκειται για παιδιά ηλικίας κάτω των 18 ετών και για σπουδαστές με καθεστώς πλήρους φοίτησης ηλικίας κάτω των 24 ετών.

Τι καλύπτεται;

Ο/η σύζυγος του αποθανόντος και τα τέκνα (και, σε ορισμένες περιπτώσεις, άλλοι συγγενείς, όπως αδελφία ή γονείς) δικαιούνται παροχές ανάλογα με το ιστορικό εισφορών του αποθανόντος.

Η μέθοδος υπολογισμού της σύνταξης επιζώντος είναι παρόμοια με εκείνη που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της σύνταξης ανικανότητας προς εργασία. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιείται το μεγαλύτερο από τα δύο ακόλουθα ποσά:

- το ποσό σύνταξης γήρατος υπολογισμένης βάσει της διάρκειας της υπηρεσίας που γεννά δικαίωμα σύνταξης για το πρόσωπο και βάσει των συντελεστών ασφάλισης συνταξιοδότησης (δηλαδή το ποσό μιας κανονικής σύνταξης γήρατος)·
- το ποσό σύνταξης γήρατος προσώπου που συσσωρεύσει 30 έτη υπηρεσίας που γεννούν δικαίωμα σε σύνταξη.

Το πραγματικό ποσό της σύνταξης επιζώντων ανέρχεται σε:

- 100 % της θεωρητικής σύνταξης σε περίπτωση τριών ή περισσότερων συντηρούμενων προσώπων·
- 80 % της θεωρητικής σύνταξης σε περίπτωση δύο συντηρούμενων προσώπων·
- 50 % της θεωρητικής σύνταξης σε περίπτωση ενός συντηρούμενου προσώπου.

Η εθνική σύνταξη επιζώντος υπολογίζεται βάσει των ίδιων ποσοστών, αλλά αυτά εφαρμόζονται στο ποσό της εθνικής σύνταξης.

Επίδομα Θανάτου

Η παροχή εξόδων κηδείας βοηθά τον διοργανωτή μιας κηδείας να καλύψει τις δαπάνες. Η παροχή εξόδων κηδείας χορηγείται μόνο σε δημοτική αρχή που έχει οργανώσει την κηδεία αποθανόντος προσώπου αγνώστου ταυτότητας ή χωρίς συγγενείς. Το ύψος της παροχής καθορίζεται από το Riigikogu χωριστά για κάθε οικονομικό έτος. Για το 2011 το ύψος της παροχής εξόδων κηδείας είναι 191,74 ευρώ.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές επιζώντων;

Οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται στα περιφερειακά γραφεία συντάξεων του Συμβουλίου κοινωνικής ασφάλισης.

Το δικαίωμά σας σε παροχές επιζώντων όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι κανόνες που ισχύουν για τις συντάξεις επιζώντων συζύγων ή ορφανών τέκνων και για τα επιδόματα θανάτου είναι εν γένει οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τις συντάξεις αναπηρίας και γήρατος (βλ. κεφάλαια V και VI). Συγκεκριμένα, οι συντάξεις επιζώντων και τα επιδόματα θανάτου πρέπει να καταβάλλονται χωρίς μειώσεις, τροποποιήσεις ή αναστολές ανεξάρτητα του τόπου κατοικίας του επιζώντος/ώσας συζύγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν, στη Νορβηγία ή στην Ελβετία.*

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο VIII: Παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες

Πότε δικαιούστε παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες;

Τα έξοδα της ιατρικής περίθαλψης και οι χρηματικές παροχές ασθενείας αναλαμβάνονται από το καθεστώς ασφάλισης ασθενείας.

Τα έξοδα της ιατρικής περίθαλψης (βλ. κεφάλαιο II) και οι παροχές ασθενείας σε χρήμα (βλ. κεφάλαιο III) αναλαμβάνονται από το καθεστώς ασφάλισης ασθενείας. Το καθεστώς ασφάλισης ασθενείας χορηγεί παροχές μικρής διάρκειας, ενώ οι αντίστοιχες μεγάλης διάρκειας υπάγονται στην ασφάλιση συνταξιοδότησης (βλ. κεφάλαιο V).

Οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι είναι: εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες. Ο κατάλογος των επαγγελματικών ασθενειών καταρτίζεται μέσω κανονισμού του Υπουργείου Κοινωνικών Υποθέσεων.

Τι καλύπτεται;

Σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, το ποσοστό της παροχής ασθενείας ανέρχεται σε 100 % του εισοδήματος αναφοράς. Επομένως, είναι ανώτερο εκείνου των άλλων περιπτώσεων (80 % ανάλογα με τον τύπο της περίθαλψης).

Ωστόσο, το Ταμείο ασφάλισης ασθενείας δικαιούται να εισπράξει τη διαφορά από τον υπεύθυνο εργοδότη. Εκτός από τη διαφορά αυτή, ισχύουν οι ίδιοι κανόνες όπως και για τις λοιπές χρηματικές παροχές ασθενείας.

Σε περίπτωση μόνιμης ανικανότητας προς εργασία, η οποία είναι συνέπεια εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, χορηγείται και καταβάλλεται σύνταξη ανικανότητας προς εργασία βάσει της κρατικής ασφάλισης συνταξιοδότησης. Η μόνη διαφορά σε σχέση με τους γενικούς κανόνες που ισχύουν στις συντάξεις ανικανότητας προς εργασία αφορά την ανυπαρξία διάρκειας ασφάλισης που γεννά δικαίωμα σε παροχές.

Σε περίπτωση θανάτου, ο εργοδότης υποχρεούται να καλύψει τα έξοδα της κηδείας. Ο εργοδότης ενδέχεται επίσης να είναι υπεύθυνος για την κάλυψη συμπληρωματικών υπηρεσιών, όπως η παροχή φαρμάκων και βοηθημάτων και η κάλυψη των σχετικών οδοιπορικών εξόδων.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες;

Πρέπει να υποβάλετε αίτηση στον εργοδότη σας.

Το δικαίωμά σας σε παροχές όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι διατάξεις της ΕΕ σχετικά με τις παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες μοιάζουν πολύ με τις διατάξεις για τις παροχές ασθενείας (βλ. ενότητες II και III). Για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, εάν κατοικείτε μόνιμα ή προσωρινά σε χώρα άλλη από εκείνη στην οποία είστε ασφαλισμένοι για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες, δικαιούστε συνήθως, σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, υγειονομική περίθαλψη

στη χώρα αυτή. Οι παροχές σε χρήμα καταβάλλονται συνήθως από τον οργανισμό στον οποίο είστε ασφαλισμένοι, ακόμη και αν κατοικείτε μόνιμα ή προσωρινά σε άλλη χώρα.*

Όταν πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις για να δικαιούστε επιδόματα για εργατικά ατυχήματα ή επαγγελματικές ασθένειες, ο φορέας στον οποίο είστε ασφαλισμένοι πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης, διαμονής ή απασχόλησης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας. Διασφαλίζεται έτσι ότι οι εργαζόμενοι δεν χάνουν την ασφαλιστική τους κάλυψη όταν αλλάζουν εργασία ή εγκαθίστανται σε άλλο κράτος.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο IX: Οικογενειακά επιδόματα

Πότε δικαιούστε οικογενειακά επιδόματα;

Επιδόματα τέκνων

Όλοι οι μόνιμοι κάτοικοι της Εσθονίας έχουν δικαίωμα σε οικογενειακά επιδόματα. Ειδικές προϋποθέσεις, π.χ. σχετικές με την ηλικία, ισχύουν για ειδικές παροχές (βλ. παρακάτω «Τι καλύπτεται»).

Γονικές παροχές

Οι γονικές παροχές καταβάλλονται στον γονέα ή κηδεμόνα, μόνιμο κάτοικο, που βρίσκεται σε γονική άδεια.

Επίδομα φύλαξης παιδιών καταβάλλεται σε μηνιαία βάση στους γονείς που φροντίζουν παιδιά προσχολικής ηλικίας. Δεν εξαρτάται από τα εισοδήματα του ενδιαφερόμενου και χορηγείται στα ακόλουθα πρόσωπα:

- πρόσωπα σε γονική άδεια έως ότου το παιδί γίνει τριών ετών ·
- γονείς που αναθρέφουν παιδιά ηλικίας τριών έως οκτώ ετών, όταν στην οικογένεια υπάρχει επίσης παιδί ηλικίας κάτω των τριών ετών ·
- γονείς που αναθρέφουν τρία ή περισσότερα παιδιά ηλικίας κάτω των οκτώ ετών.

Το επίδομα παιδικής μέριμνας δεν καταβάλλεται ταυτόχρονα με το επίδομα μητρότητας ή τη γονική παροχή για το ίδιο παιδί.

Το επίδομα οικογένειας με επτά παιδιά και άνω είναι ένα μηνιαίο επίδομα που καταβάλλεται στον γονέα, στον κηδεμόνα ή στο πρόσωπο που αναθρέφει τουλάχιστον επτά παιδιά λαμβάνοντας οικογενειακό επίδομα.

Τα παιδιά με αναπηρία μπορούν να λαμβάνουν επίσης μηνιαίο επίδομα.

Τι καλύπτεται;

Επιδόματα τέκνων

Το καθεστώς των επιδομάτων τέκνων καλύπτει τις ακόλουθες παροχές:

- επίδομα τέκνου ·
- επίδομα μόνου γονέα ·
- οικογενειακό επίδομα στρατευμένου ·
- επίδομα αναδοχής παιδιού ·
- επίδομα τοκετού ·
- επίδομα υιοθεσίας ·
- επίδομα έναρξης ανεξάρτητης ζωής ·
- επίδομα γονέα που αναθρέφει 7 ή περισσότερα παιδιά.

Επίδομα τέκνου (ή οικογενειακό επίδομα)

Τα οικογενειακά επιδόματα καταβάλλονται σε μηνιαία βάση. It is not subject to means testing. Υπολογίζονται βάσει του ποσού του οικογενειακού επιδόματος (9,59 ευρώ) και χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Όλα τα παιδιά δικαιούνται το εν λόγω επίδομα από τη γέννηση έως την ηλικία των 16 ετών. Τα παιδιά που είναι εγγεγραμμένα σε σχολείο βασικής εκπαίδευσης, σε σχολείο του δεύτερου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή σε σχολείο επαγγελματικής εκπαίδευσης που λειτουργεί κατά το πρότυπο της βασικής εκπαίδευσης, με καθεστώς πλήρους φοίτησης, ή τα παιδιά που, για ιατρικούς λόγους, παρακολουθούν σπουδές άλλου τύπου μπορούν να λαμβάνουν το επίδομα αυτό μέχρι την ηλικία των 19 ετών. Μετά την ηλικία των 19, το επίδομα καταβάλλεται μέχρι το τέλος του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους.

Οικογενειακό επίδομα στρατευμένου

Το οικογενειακό επίδομα στρατευμένου καταβάλλεται για κάθε τέκνο στρατευμένου ατόμου κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας του στρατευμένου. Ανέρχεται στο πενταπλάσιο του οικογενειακού επιδόματος ανά τέκνο.

Επίδομα αναδοχής παιδιού

Το μηνιαίο επίδομα αναδοχής παιδιού ανέρχεται στο εξαπλάσιο του ποσού του οικογενειακού επιδόματος. Η εν λόγω παροχή καταβάλλεται έως την ηλικία των 16 ετών ή έως την ηλικία των 19 ετών, εάν το παιδί σπουδάζει με καθεστώς πλήρους φοίτησης.

Επίδομα μόνου γονέα

Τα παιδιά των οποίων η ληξιαρχική πράξη γέννησης δεν αναφέρει τον πατέρα δικαιούνται επίδομα μόνου γονέα, το οποίο καταβάλλεται σε μηνιαία βάση και ανέρχεται στο διπλάσιο του ποσού του οικογενειακού επιδόματος.

Επίδομα τοκετού και υιοθεσίας

Επίδομα τοκετού ύψους 320 ευρώ καταβάλλεται σε κάθε γέννηση, εκτός εάν το παιδί γεννηθεί νεκρό. Επίδομα υιοθεσίας ύψους 320 ευρώ καταβάλλεται εφάπαξ για κάθε υιοθετημένο παιδί.

Επίδομα έναρξης ανεξάρτητης ζωής

Κάθε πρόσωπο που δεν συντηρείται από τους γονείς του και ανατράφηκε σε ίδρυμα κοινωνικής πρόνοιας ή σε ίδρυμα για παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δικαιούται επίδομα έναρξης ανεξάρτητης ζωής, όταν αρχίσει να ζει ανεξάρτητα σε νέα κατοικία. Το εν λόγω επίδομα ανέρχεται στο 40πλάσιο του ποσού του οικογενειακού επιδόματος.

Γονική παροχή

Η γονική παροχή εγγυάται ένα εισόδημα το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό της παροχής προς τους απόρους (100% του μισθού αναφοράς). Το γονικό επίδομα χορηγείται από την ημερομηνία που έπεται της λήξης της καταβολής του επιδόματος μητρότητας και για διάστημα 435 ημερών μετά τη χορήγηση του επιδόματος μητρότητας.

Επίδομα παιδικής μέριμνας

Το ύψος του εν λόγω επιδόματος εξαρτάται από την ηλικία και τον αριθμό των παιδιών της οικογένειας. Για κάθε παιδί ηλικίας κάτω των τριών ετών, το επίδομα ανέρχεται σε 38,35 ευρώ. Υπάρχει επίσης ένα συμπληρωματικό επίδομα παιδικής μέριμνας ύψους 6,40 ευρώ μηνιαίως, το οποίο καταβάλλεται σε κάθε γονέα που αναθρέφει παιδιά ηλικίας έως ενός έτους.

Εάν επιπλέον του παιδιού ή των παιδιών ηλικίας κάτω των τριών ετών, η οικογένεια έχει επίσης παιδιά ηλικίας μεταξύ τριών και οκτώ ετών (ή που τελειώνουν την πρώτη τάξη στο σχολείο), λαμβάνει 19,18 ευρώ ανά παιδί της ηλικίας αυτής.

Το επίδομα φύλαξης παιδιών καταβάλλεται επιπλέον του κανονικού επιδόματος, ανεξάρτητα από το κατά πόσον ο γονέας ασκεί κάποια δραστηριότητα ή όχι.

Επίδομα οικογένειας με επτά ή περισσότερα παιδιά Το εν λόγω επίδομα αντισταθμίζει την απώλεια εισοδημάτων ενός γονέα που δεν έχει τη δυνατότητα να εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Ο ενδιαφερόμενος γονέας εξασφαλίζει με τον τρόπο αυτό ασφάλιση ασθενείας καθώς και ασφάλιση συνταξιοδότησης και υψηλότερη σύνταξη γήρατος. Το 2011, το ύψος του επιδόματος ανερχόταν σε 2,2 φορές το ποσό του επιδόματος φύλαξης παιδιών, ήτοι 168,74 ευρώ.

Επίδομα τέκνου με αναπηρία

Για παιδιά με μέτρια αναπηρία, το επίδομα ανέρχεται σε 270 % του ποσού της κοινωνικής παροχής, ενώ για παιδιά που πάσχουν από βαριά ή βαθιά αναπηρία, σε 315 % του ποσού της κοινωνικής παροχής. Το ποσό της κοινωνικής παροχής, το οποίο ανέρχεται σε 25,57 ευρώ, καθορίζεται από το κοινοβούλιο κατά την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα οικογενειακά επιδόματα;

Οι σχετικές αιτήσεις υποβάλλονται στο Ταμείο ασφάλισης ασθενείας. Οι αιτήσεις για οικογενειακά επιδόματα μπορούν επίσης να υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της δικτυακής πύλης για τους πολίτες ([citizens' portal](#)).

Το δικαίωμά σας σε οικογενειακά επιδόματα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Τα χαρακτηριστικά και τα ποσά των οικογενειακών επιδομάτων ποικίλουν σημαντικά από το ένα κράτος στο άλλο. * Είναι επομένως σημαντικό να γνωρίζετε ποιο κράτος είναι υπεύθυνο να σας χορηγήσει τα επιδόματα αυτά και ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται. Οι γενικές αρχές για τον προσδιορισμό της σχετικής νομοθεσίας διατίθενται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=el>.

Η χώρα που είναι υπεύθυνη για την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας, εάν αυτό είναι απαραίτητο ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του επιδόματος.

Εάν μια οικογένεια δικαιούται επιδόματα βάσει της νομοθεσίας περισσότερων της μίας χωρών, λαμβάνει κατά κανόνα τα υψηλότερα ποσά των επιδομάτων που προβλέπονται βάσει της νομοθεσίας μίας από τις χώρες αυτές. Με άλλα λόγια, η οικογένεια αντιμετωπίζεται ως εάν όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να διέμεναν και να ήταν ασφαλισμένα στη χώρα με την ευνοϊκότερη νομοθεσία.

Τα οικογενειακά επιδόματα δεν μπορούν να καταβάλλονται εις διπλούν για την ίδια περίοδο και για το ίδιο μέλος της οικογένειας. Υπάρχουν κανόνες προτεραιότητας σύμφωνα με τους οποίους προβλέπεται η αναστολή των επιδομάτων από μία χώρα μέχρι του ποσού εκείνων που καταβάλλονται από τη χώρα που είναι κατά βάση αρμόδια για την καταβολή τους.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο X: Ανεργία

Πότε δικαιούστε επιδόματα ανεργίας;

Η κοινωνική προστασία κατά του κινδύνου της ανεργίας λειτουργεί σε δύο επίπεδα:

- τα επιδόματα της ασφάλισης ανεργίας που είναι συνάρτηση του μισθού και χρηματοδοτούνται από τις υποχρεωτικές εισφορές της ασφάλισης ανεργίας ·
- τα ομοιόμορφα κρατικά επιδόματα ανεργίας, τα οποία χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό του κράτους.

Για να θεμελιώσετε δικαίωμα στα επιδόματα ανεργίας, πρέπει να εγγραφείτε στην υπηρεσία απασχόλησης.

Καθεστώς ασφάλισης ανεργίας

Η ασφάλιση ανεργίας καλύπτει όλους τους μισθωτούς. Δεν περιλαμβάνει τους αυτοαπασχολούμενους, τα μέλη διοικητικών συμβουλίων και των εποπτικών υπηρεσιών νομικών προσώπων και ορισμένες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων συνταγματικών οργάνων. Προκειμένου να θεμελιώνεται δικαίωμα στα επιδόματα ανεργίας, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει καταβάλει εισφορές ασφάλισης ανεργίας επί τουλάχιστον 12 μήνες κατά τους προηγούμενους 36 μήνες.

Επιπλέον, για να λάβει το επίδομα ασφάλισης ανεργίας (*töötuskindlustushüvitis*), ο αιτών πρέπει:

- να είναι άνεργος χωρίς δική του υπαιτιότητα ·
- να μην εργάζεται ·
- να είναι ικανός να εργαστεί και να μην εμποδίζεται από το να αναλάβει κατάλληλη θέση εργασίας ·
- να είναι διαθέσιμος για εργασία πλήρους απασχόλησης ·
- να είναι μεταξύ 16 ετών και ηλικίας συνταξιοδότησης, με εξαίρεση όσους λαμβάνουν προσύνταξη να έχει εγγραφεί ως άνεργος στην υπηρεσία απασχόλησης ·
- να αναζητά ενεργά εργασία.

Κρατικό επίδομα ανεργίας

Το κρατικό επίδομα ανεργίας εξαρτάται από την ανυπαρξία πόρων και χορηγείται μόνον στους άνεργους των οποίων τα εισοδήματα είναι κατώτερα του ποσού του επιδόματος ανεργίας. Για να λαμβάνει επίδομα ανεργίας (*töötutoetus*), ο αιτών πρέπει να είναι άνεργος, με ή χωρίς δική του υπαιτιότητα, και να πληροί τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις. Επιπλέον, πρέπει να διαμένει μόνιμα στην Εσθονία και να συμμορφώνεται προς τις προϋποθέσεις και δραστηριότητες που έχουν συμφωνηθεί βάσει ενός ατομικού σχεδίου αναζήτησης εργασίας.

Τι καλύπτεται;

Καθεστώς ασφάλισης ανεργίας

Το επίδομα ασφάλισης ανεργίας ανέρχεται σε 50 % της προηγούμενης αμοιβής του ασφαλισμένου (έως το μέγιστο όριο του τριπλάσιου του μέσου μισθού) για τις πρώτες 100 ημέρες ανεργίας και, στη συνέχεια, σε 40 % του μισθού αναφοράς.

Το επίδομα ανεργίας καταβάλλεται για διάστημα από 6 μήνες έως ένα έτος, ανάλογα με το ιστορικό εισφορών του ενδιαφερόμενου.

Τα επίδομα καταβάλλονται την 8η ημέρα μετά την αίτηση, δηλαδή ύστερα από περίοδο αναμονής 7 ημερών. Το καθεστώς της ασφάλισης ανεργίας καλύπτει επίσης τις αποζημιώσεις (μη καταβληθέντες μισθοί, άδειες μετ' αποδοχών και αποζημίωση απόλυσης) που πρέπει να καταβληθούν στους μισθωτούς σε περίπτωση ομαδικής απόλυσης ή αφερεγγυότητας του εργοδότη. Οι αποζημιώσεις χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τις εισφορές του εργοδότη και φορολογούνται.

Κρατικό επίδομα ανεργίας

Το κρατικό επίδομα ανεργίας υπολογίζεται βάσει του ημερήσιου ποσού του επιδόματος ανεργίας που ανέρχεται σε 2,11 ευρώ. Ισχύει περίοδος αναμονής επτά ημερών, καθώς το επίδομα καταβάλλεται από την όγδοη ημέρα εγγραφής στο καθεστώς ανεργίας. Για ορισμένες κατηγορίες ανέργων, όπως οι πρόσφατα αποφοιτήσαντες σπουδαστές ή τα άτομα που απολύθηκαν επειδή ο εργοδότης τους απώλεσε την εμπιστοσύνη του σε αυτά, η εν λόγω περίοδος αναμονής παρατείνεται έως 60 ημέρες. Το επίδομα ανεργίας χορηγείται για μέγιστο χρονικό διάστημα 270 ημερών. Το εν λόγω διάστημα είναι δυνατόν να παραταθεί, εάν απομένουν λιγότερες από 180 ημέρες έως την ηλικία συνταξιοδότησης.

Το επίδομα επαναπροσανατολισμού χορηγείται όταν ο δικαιούχος παρακολουθεί σεμινάρια επαγγελματικού επαναπροσανατολισμού. Το εν λόγω επίδομα υπολογίζεται βάσει ημερήσιου ποσού ύψους 3,84 ευρώ και καταβάλλεται για κάθε ημέρα κατάρτισης. Το κρατικό επίδομα ανεργίας και το επίδομα επαναπροσανατολισμού δεν φορολογούνται.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επίδομα ανεργίας;

Πρέπει να υποβάλετε αίτηση στο Ταμείο ασφάλισης ανεργίας. Το επίδομα και η ασφάλιση ανεργίας καταβάλλονται στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του ασφαλισμένου.

Το δικαίωμά σας σε επίδομα ανεργίας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Αρμόδιο για τη χορήγηση επιδομάτων ανεργίας είναι συνήθως το κράτος μέλος στο οποίο απασχολείστε. Ειδικές διατάξεις ισχύουν για τους μεθοριακούς εργαζόμενους και άλλους διασυνοριακούς εργαζόμενους, οι οποίοι έχουν διατηρήσει τον τόπο κατοικίας τους σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο εργάζονται.

Περίοδοι ασφάλισης ή απασχόλησης που έχουν συμπληρωθεί σε άλλες χώρες της ΕΕ, καθώς και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης.

Εάν θέλετε να αναζητήσετε εργασία σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, μπορείτε υπό ορισμένες προϋποθέσεις να εξαγάγετε τις παροχές αυτές για ορισμένο χρονικό διάστημα.*

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο XI: Ελάχιστοι πόροι

Πότε δικαιούστε επίδομα λόγω ελάχιστων πόρων;

Επίδομα επιβίωσης

Το επίδομα αυτό μπορούν να λαμβάνουν όλοι οι διαμένοντες στην Εσθονία με εισόδημα και περιουσιακά στοιχεία κάτω από ορισμένο όριο. Δεν υπόκειται σε προϋποθέσεις υπηκοότητας ή ηλικίας.

Ο βασικός στόχος του επιδόματος είναι να διασφαλίζεται ότι, αφότου έχουν καταβάλει τα έξοδα στέγασης (εντός καθορισμένων ορίων), είτε οικογένειες είτε μεμονωμένα πρόσωπα εξακολουθούν να διαθέτουν οικονομικά μέσα ισοδύναμα με το ύψος του επιπέδου επιβίωσης. Το Κοινοβούλιο ορίζει το ελάχιστο επίπεδο επιβίωσης κάθε χρόνο.

Επιδόματα ατόμων με ειδικές ανάγκες

Οι κοινωνικές παροχές υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες αντισταθμίζουν εν μέρει τα πρόσθετα έξοδα που οφείλονται στην αναπηρία. Με τον τρόπο αυτό βοηθούν τα εν λόγω άτομα να ζήσουν ανεξάρτητα και προωθούν την ισότητα των ευκαιριών και την κοινωνική ένταξη.

Τα εν λόγω επιδόματα καταβάλλονται συνήθως σε πρόσωπα που πάσχουν από μέτρια, σοβαρή ή βαριά αναπηρία, η οποία συνεπάγεται πρόσθετα έξοδα.

Επίδομα ανεργίας

Βλ. κεφάλαιο X.

Τι καλύπτεται;

Επίδομα επιβίωσης

Το ύψος του επιδόματος επιβίωσης καθορίζεται βάσει των ελαχίστων δαπανών που συνδέονται με την κατανάλωση τροφίμων, την ένδυση, την υπόδηση και άλλα αγαθά και υπηρεσίες που καλύπτουν τις βασικές ανάγκες διαβίωσης. Το μηνιαίο ποσό του επιδόματος επιβίωσης έχει ως εξής:

- Άγαμος/η ή πρώτο πρόσωπο στο νοικοκυριό: 76,70 ευρώ
- Κάθε πρόσθετο μέλος του νοικοκυριού (συμπεριλαμβανομένων των παιδιών): 61,36 ευρώ.

Ο δικαιούχος επιδόματος επιβίωσης, η οικογένεια του οποίου απαρτίζεται μόνο από ανήλικα μέλη (ηλικίας κάτω των 18 ετών) δικαιούται να λαμβάνει και συμπληρωματική κοινωνική παροχή (*Täiendav sotsiaaltoetus*) ύψους 15 ευρώ επιπλέον του επιδόματος επιβίωσης.

Οι παροχές αυτές δεν υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό. Ανανεώνονται σε μηνιαία βάση.

Επιδόματα ατόμων με ειδικές ανάγκες

Υπάρχουν επτά διαφορετικές παροχές (επίδομα παιδιού με ειδικές ανάγκες [βλ. κεφάλαιο IX], επίδομα ενηλίκου με ειδικές ανάγκες, επίδομα βοήθειας από τρίτο πρόσωπο, επίδομα γονέα με αναπηρία, επίδομα εκπαίδευσης, επίδομα αποκατάστασης, επίδομα συνεχούς κατάρτισης). Οι παροχές αυτές έχουν σχεδιασθεί για να βοηθήσουν τα εν λόγω πρόσωπα να αντιμετωπίσουν τα έξοδα που συνδέονται με την αποκατάσταση, τις ανάγκες ειδικής εκπαίδευσης ή βοήθειας, την επαγγελματική κατάρτιση και την εργασία, την προσωπική

βοήθεια ή ειδικά τεχνικά βοηθήματα, τη χρήση των μέσων μεταφοράς ή άλλων δημόσιων υπηρεσιών.

Τα επιδόματα ενηλίκου με ειδικές ανάγκες καταβάλλονται σε μηνιαία βάση για τη μερική αντιστάθμιση των πρόσθετων εξόδων που συνδέονται με την αναπηρία και των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων στο ατομικό πρόγραμμα αποκατάστασης (με εξαίρεση τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από άλλους δημόσιους πόρους). Επομένως, οι δικαιούχοι πρέπει θεωρητικά να χρησιμοποιούν τα επιδόματα για υπηρεσίες αποκατάστασης και άλλες δραστηριότητες που αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργικής τους ικανότητας, αλλά δεν υφίστανται κυρώσεις εάν δεν το πράξουν. Κατά την επεξεργασία ενός νέου προγράμματος αποκατάστασης και κατά την αξιολόγηση του βαθμού αναπηρίας (κάθε έξι μήνες, ετησίως ή κάθε τρία έτη), αξιολογείται ο βαθμός στον οποίο οι στόχοι που προβλέπονται στο προηγούμενο πρόγραμμα αποκατάστασης επιτεύχθηκαν και ποια είναι η επιτευχθείσα πρόοδος.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων;

Επίδομα επιβίωσης

Η σχετική αίτηση πρέπει να κατατίθεται το αργότερο έως τις 20 του μήνα στις τοπικές αρχές της περιοχής όπου διαμένει μόνιμα ο ενδιαφερόμενος. Ο αιτών πρέπει να προσδιορίζει τα ονόματα και τους προσωπικούς κωδικούς αναγνώρισης ή τις ημερομηνίες γέννησης των προσώπων που πρέπει να εξεταστούν για τη χορήγηση του επιδόματος επιβίωσης. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφα που να πιστοποιούν:

- το δικαίωμα χρήσης της κατοικίας ·
- το εισόδημα που εισπράχθηκε κατά τον προηγούμενο μήνα, άνευ φόρου εισοδήματος (συμπεριλαμβανομένου του ποσού που έχει καταβληθεί ως βοήθεια σε πρόσωπο που ζει μόνο ή στα μέλη μιας οικογένειας) ·
- πάγιες δαπάνες που συνδέονται με την κατοικία, πληρωτέες κατά τον συγκεκριμένο μήνα.

Όταν υπάρχουν τυχόν αμφιβολίες σχετικά με την ακρίβεια των εγγράφων που πιστοποιούν το εισόδημα και τις πληροφορίες σχετικά με τον τόπο κατοικίας, τα έγγραφα και οι πληροφορίες αυτές θα υποβάλλονται προς έλεγχο από την περιφερειακή μονάδα του Συμβουλίου φόρων και τελωνείων (*Maksu – ja Tolliamet*) ή από τον εγκεκριμένο υπεύθυνο επεξεργασίας του δημοτολογίου. Για να ισχύει η απόρριψη αίτησης για επίδομα επιβίωσης βάσει αξιολόγησης περιουσιακών στοιχείων, οι τοπικοί δημόσιοι λειτουργοί μπορούν να ζητήσουν είτε από τον ενδιαφερόμενο είτε από τρίτους συμπληρωματικές πληροφορίες (π.χ. εάν έχουν λόγους να πιστεύουν ότι ο αιτών έχει υποβάλει ψευδή στοιχεία).

Επίδοματα ατόμων με ειδικές ανάγκες

Η αξιολόγηση του βαθμού αναπηρίας και των πρόσθετων εξόδων πραγματοποιείται από επιτροπές ιατρικών εμπειρογνομόνων. Ωστόσο, τα κριτήρια και οι διαδικασίες διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της ανικανότητας προς εργασία. Η επιτροπή ιατρικών εμπειρογνομόνων λαμβάνει επίσης υπόψη τη βελτίωση της λειτουργικής ικανότητας του προσώπου, η οποία ενδέχεται να επιτευχθεί μέσω της αποκατάστασης.

Το δικαίωμά σας σε επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Ο συντονισμός των κανόνων της ΕΕ αφορά μόνο τα επιδόματα κοινωνικής ασφάλειας και όχι τα επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο XII: Μακροχρόνια περίθαλψη

Πότε δικαιούστε μακροχρόνια περίθαλψη;

Η μακροχρόνια περίθαλψη παρέχεται ως κοινωνική υπηρεσία σε είδος και είναι οργανωμένη ανά περιφέρειες.

Μπορούν να τη λαμβάνουν όλοι οι μόνιμοι κάτοικοι ηλικίας άνω των 18 ετών, οι οποίοι αξιολογούνται ως χρήζοντες περίθαλψης. Δεν απαιτείται ελάχιστη περίοδος ασφάλισης, παρότι προβλέπεται έλεγχος εισοδηματικών πόρων και αξιολόγηση της λειτουργικής ικανότητας από ιατρούς, νοσοκόμους ή κοινωνικούς λειτουργούς.

Επίδομα βοηθούτος προσώπου

Επίδομα βοηθούτος προσώπου παρέχεται σε όσους βοηθούν πρόσωπα με διαπιστωμένο βαθμό αναπηρίας στις καθημερινές τους δραστηριότητες (πληρωμή λογαριασμών, μεταφορά σε ιατρό ή σε τράπεζα, όταν χρειάζεται) και παρέχουν επίσης υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον (βοήθεια κατά τη σίτιση, την ένδυση και την προσωπική υγιεινή, καθώς και βοήθεια στον καθαρισμό του σπιτιού, στο μαγείρεμα και στην αγορά προϊόντων).

Τι καλύπτεται;

Η αρμοδιότητα για την παροχή μακροχρόνιας περίθαλψης διαμοιράζεται μεταξύ του συστήματος περίθαλψης και του συστήματος πρόνοιας. Το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης παρέχει υπηρεσίες περίθαλψης, γηριατρικής αξιολόγησης και κατ' οίκον περίθαλψης. Το σύστημα πρόνοιας παρέχει μακροχρόνια περίθαλψη σε ιδρύματα πρόνοιας, υπηρεσίες σε κέντρα ημέρας, υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας και στέγασης, καθώς και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες.

Για άτομα με τον ελάχιστο βαθμό ανάγκης για φροντίδα, προβλέπονται υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας ή υπηρεσίες μέσω κέντρων ημέρας. Τα μέλη της οικογένειας υποχρεούνται επίσης να χρηματοδοτούν τις υπηρεσίες μακροχρόνιας περίθαλψης αλλά, σε περίπτωση που τα οικονομικά τους μέσα είναι ανεπαρκή, την ευθύνη αυτή αναλαμβάνουν οι τοπικές αρχές.

Επίδομα βοηθούτος προσώπου

Σε ορισμένες περιοχές, το συγκεκριμένο επίδομα καταβάλλεται στο άτομο με αναπηρία. Οι προϋποθέσεις ορίζονται από τις τοπικές αρχές και ενδέχεται επομένως να διαφέρουν. Η κύρια προϋπόθεση είναι ότι ο φροντιστής ή το μέλος της οικογένειας που παρέχει τη φροντίδα πρέπει να έχει οριστεί από τις τοπικές αρχές. Το ύψος του ποικίλει ανάλογα με τις τοπικές αρχές της κάθε περιοχής.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στη μακροχρόνια περίθαλψη;

Η αίτηση για μακροχρόνια περίθαλψη πρέπει να υποβάλλεται στην αρμόδια τοπική αρχή.

Η ανάγκη για φροντίδα αξιολογείται από κοινωνικό λειτουργό, ενώ η ανάγκη για περίθαλψη από ιατρό. Το κράτος έχει αναπτύξει ένα μέσο για την αξιολόγηση της ανάγκης για φροντίδα από κοινωνικούς λειτουργούς των τοπικών αρχών.

Το δικαίωμά σας σε μακροχρόνια περίθαλψη όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι παροχές μακροχρόνιας περίθαλψης υπάγονται επίσης στους κανόνες της ΕΕ για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης, όπως οι παροχές ασθενείας. Οι παροχές μακροχρόνιας περίθαλψης σε χρήμα καταβάλλονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας

στην οποία είστε ασφαλισμένοι, ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία διαμένετε προσωρινά ή μόνιμα.*

Οι παροχές μακροχρόνιας περίθαλψης σε είδος χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία διαμένετε προσωρινά ή μόνιμα ωσάν να ήσαστε ασφαλισμένος στη χώρα αυτή.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Παράρτημα I: Χρήσιμες διευθύνσεις και χρήσιμοι δικτυακοί τόποι

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις θεμελίωσης δικαιωμάτων και τις επιμέρους παροχές κοινωνικής ασφάλισης στην Εσθονία μπορείτε να λάβετε από τους δημόσιους φορείς που διαχειρίζονται το σύστημα κοινωνικής προστασίας.

Για ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης που αφορούν περισσότερες από μία χώρες της ΕΕ, μπορείτε να αναζητήσετε τον φορέα με τον οποίο επιθυμείτε να επικοινωνήσετε στον κατάλογο φορέων που διατηρεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διατίθεται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social-security-directory>.

Για ζητήματα που αφορούν παροχές ασφάλισης σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη πρέπει να απευθύνεστε στους ακόλουθους φορείς:

Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων:

SOTSIAALMINISTEERIUM
Gonsiori 29
15027 TALLINN
Τηλ.: +372 626 9301
Φαξ: +372 699 2209
Ηλ. Ταχ.: info@sm.ee
www.sm.ee

Συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης:

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET
Lembitu 12
15092 TALLINN
Γραμμή πληροφοριών: 16106
Για κλήσεις από το εξωτερικό: +372.612 1360
Φαξ: +372 640 8155
Ηλ. Ταχ.: ska@ensib.ee
www.ensib.ee

Εσθονικό Ταμείο ασφάλισης ασθενείας:

EESTI HAIGEKASSA
Lembitu 10
10114 TALLINN
Γραμμή πληροφοριών: 16363
Για κλήσεις από το εξωτερικό: +372 669 6630
Φαξ: +372 603 3631
Ηλ. Ταχ.: info@haigekassa.ee
www.haigekassa.ee

Εσθονικό Ταμείο ασφάλισης ανεργίας:

EESTI TÖÖTUKASSA
Lasnamäe 2
11412 TALLINN
Γραμμή πληροφοριών: 15501
Για κλήσεις από το εξωτερικό: +372 667 9700
Skype: tootukassa
www.tootukassa.ee

Υπουργείο Οικονομικών:
RAHANDUSMINISTEERIUM
Suur-Ameerika 1
15006 TALLINN
Για κλήσεις από Εσθονία: +372 611 3558
Φαξ: +372 611 3664
Ηλ. Ταχ.: info@fin.ee
www.fin.ee

Παράρτημα II: Ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές

Ορισμένες παροχές κοινωνικής ασφάλισης, οι λεγόμενες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα¹, παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου. Οι παροχές αυτές σε χρήμα δεν μπορούν επομένως να «εξαχθούν» σε περίπτωση εγκατάστασής σας σε άλλη χώρα της Ευρώπης, ακόμη και αν εξακολουθείτε να είστε ασφαλισμένος στην Εσθονία.

Οι ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές για την Εσθονία είναι οι ακόλουθες:

- επίδομα ενηλίκου με ειδικές ανάγκες (Νόμος περί κοινωνικών παροχών για άτομα με ειδικές ανάγκες, της 27ης Ιανουαρίου 1999) ·
- κρατικό επίδομα ανεργίας (Νόμος περί υπηρεσιών και υποστήριξης της αγοράς εργασίας, της 29ης Σεπτεμβρίου 2005).

¹ Βλ. παράρτημα Χ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 988/2009.